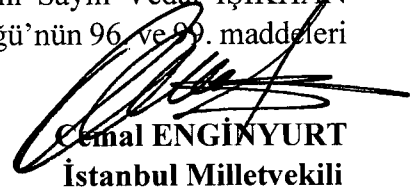

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat IŞIKHAN tarafından Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 22/10/2025

Cemal ENGİNYURT
İstanbul Milletvekili

Türkiye'de mesleki ve teknik eğitimin temel unsurlarından biri olan staj ve çıraklık sistemi, gençlerin iş gücü piyasasına uyumunu sağlamak amacıyla oluşturulmuş olmasına rağmen, mevcut uygulamada ciddi hak kayıplarına yol açmaktadır. Özellikle 1980'li yıllardan bu yana milyonlarca on binlerce yurttaş, staj veya çıraklık dönemlerinde sigorta kaydı yapılmasına rağmen yalnızca "kısa vadeli sigorta kolları" kapsamında prim yatırıldığı için emeklilik, malullük ve yaşlılık sigortasından yararlanamamıştır. İntörn doktorlar ve diş hekimleri gibi bazı meslek gruplarında staj süreleri sigortalılık başlangıcı olarak kabul edilmekte, bu süreler emeklilikte dikkate alınmaktadır. Aynı ülke içinde benzer eğitim amaçlı çalışma dönemlerinin farklı şekilde değerlendirilmesi, Anayasa'nın 10. maddesinde güvence altına alınan eşitlik ilkesine ve sosyal devlet anlayışına aykırıdır. Bu durum, kamuoyunda "staj ve çıraklık mağdurları" olarak anılan geniş bir kesim yaratmıştır.

Söz konusu mağduriyet, yalnızca geçmiş dönemleri değil, halen meslek liselerinde veya çıraklık eğitim merkezlerinde öğrenim gören gençleri de etkilemektedir. Zira sigorta kaydı yapılmasına rağmen bu süreler, emeklilik başlangıcı olarak kabul edilmemekte ve prim gün sayısına dâhil edilmemektedir. Bu adaletsizlik, hem gençlerin uzun vadeli sosyal güvenlik haklarına erişimini kısıtlamakta hem de devletin sosyal hukuk devleti ilkesine gölge düşürmektedir. Bu bağlamda;

1. Ülkemizde staj veya çıraklık kapsamında sigorta kaydı bulunan, ancak uzun vadeli sigorta primleri yatırılmadığı için emeklilik hakkı elde edemeyen kişi sayısına ilişkin Bakanlığınızın güncel bir tespiti var mıdır?
2. Staj ve çıraklık sürelerinin emekliliğe başlangıç tarihi veya prim gün sayısına dâhil edilmesi yönünde Bakanlıklarınızca yürütülen bir yasal düzenleme veya teknik çalışma bulunmakta mıdır?
3. Bu mağduriyetin giderilmesi amacıyla geçmiş dönem stajyer ve çırakların uzun vadeli sigorta primlerini geriye dönük borçlanabilmesine imkân tanıyacak bir planlama yapılmakta mıdır?